

COMENTARIILE REFERITOARE LA
“PLANUL NATIONAL DE GESTIONARE A
DESEURILOR SI PLANUL NATIONAL DE PREVENIRE A
GENERARII DESEURILOR”

A. OBSERVATII & PROPUNERI CU CARACTER GENERAL

A.1. Observatii

- Documentul supus dezbaterii promoveaza in mod dezechilibrat anumite tehnologii privind managementul deseurilor (ex. incinerarea), limitand in acest fel optiunile viitoare ale Romaniei privind tehnologii de varf in domeniu
- Planul propus nu acorda suficienta atentie si nu promoveaza masuri bazate pe principiile si tehnologiile axate pe managementul inteligent al deseurilor (smart waste management).
- Analiza facuta in aceasta strategie nu se bazeaza pe date recente, datele statistice utilizate fiind din perioada 2010-2014; in locul datelor oficiale deja existente, pentru anii 2015-2016 se folosesc prognoze pe baza carora se construiesc apoi ipotezele de lucru, cu impact negativ asupra rezultatelor analizei (ex. Cap III -pag. 141);
- Studiile utilizate nu sunt de data recenta, pierzand din vedere avansul tehnologic inregistrat pana la nivelul anului 2017 (studii din anii 2006, 2010, 2012, pag. 176/177, 288);
- Este necesara o analiza temeinica a cauzelor contradictiei conform careia desi PIB a crescut, cantitatea de deseuri de diferite tipuri a scazut pana in 2014;
- Documentul prognozeaza o scadere a cantitatii de deseuri dupa 2018, fara sa ia in considerare gradul de colectare redus din prezent (anul 2017) si prognozele de dezvoltare economica a Romaniei pana in 2025 (ex. pag 144-150);
- Documentul releva in mod repetat probleme legate de capacitatea institutiilor statului cu atributii in domeniul inspectiei si controlului, a eficientei mecanismelor institutionale/legale utilizate in prezent; in mod just, documentul admite calitatea scazuta a controlului institutiilor statului, problemele de natura legislativa (ex. pag 89/90); cu toate acestea, nu cuantifica impactul acestui aspect asupra gradului real de realizare a obiectivelor propuse in strategia anterioara;
- Planul supus dezbaterii publice propune/impune masuri cu aplicare din ieulie 2017/2018, ceea ce este aproape imposibil dar:
 - Nu face o analiza a riscului de infringement a Romaniei in acest domeniu, pe diversele segmente, cu o evaluare financiara a acestei situatii prezumtive;
 - Nu propune un plan concret de masuri pentru limitarea riscului de infringement, sau a intarzierilor fata de termenele legale impuse de legislatia in vigoare, in ciuda faptului ca impactul financiar asupra bugetului national va fi semnificativ;
 - Nu propune o abordare strategica la nivel national privind transpunerea obiectivelor EU referitoare la economia circulara;
- Planul ar fi putut sa grupeze si sa prioritizeze masurile propuse in doua categorii:
 - masuri structurale (investitii);
 - masuri non-structurale (fiscale, scheme de sprijin etc), cu termene de implementare corelate cu necesitatea obtinerii unor rezultate imediate; astfel, masurile non-structurale pot contribui la atingerea tintelor intr-un timp mai scurt, cu eficienta mai mare;

- Documentul propus ar fi trebuit să prezinte o analiză mai detaliată privind progresul realizat față de ultima strategie; simpla mențiune de tipul “da/nu/ parțial/unele măsuri” privind gradul de realizare a obiectivelor propuse pentru diferitele tipuri de deșuri este destul de vagă;
- Anumite afirmații se află în contradicție: deși se admite faptul că autoritățile de mediu au o capacitate instituțională scăzută în domeniul deșeurilor, se consideră că obiectivele strategiei anterioare au fost atinse pe foarte multe paliere;
- Ar trebui prezentată o analiză mai în detaliu a:
 - gradului de implementare a măsurilor propuse și eficiența introducerii acestora – cu prezentarea unor elemente cuantificabile privind realizarea;
 - ce bugete au fost cheltuite;
 - ce beneficii au fost obținute;
 - ce a fost bine, ce a fost ratat;
 - ce aduce nou această strategie față de cea veche pentru fiecare categorie de deșuri analizată;
- Referitor la FADI/ADI, PNGD prezintă numai atribuțiile acestora, dar nu și progresul care s-a realizat prin crearea acestor organisme, care au atribuții în îmbunătățirea cadrului legislativ, responsabilizarea factorilor decizionali etc;

A.2. Propuneri:

- Promovarea mai multor alternative tehnologice, în mod echilibrat și obiectiv, inclusiv a măsurilor care utilizează soluțiile inteligente privind managementul deșeurilor (smart waste management);
- Creșterea capacității și eficienței instituțiilor cu responsabilități în domeniul inspecției și controlului, astfel încât să crească în mod măsurabil:
 - eficiența măsurilor privind colectarea și managementul deșeurilor;
 - eficiența economică a infrastructurii specifice și a operatorilor economici din domeniu;
- Adoptarea în regim de urgență:
 - a unei legislații specifice în domeniul gestionării deșeurilor (managementul namolurilor, compostare etc);
 - a unor scheme suport care să stimuleze implementarea principiilor economiei circulare, contribuind astfel la rezolvarea problemei;
 - soluții de management inteligent al deșeurilor.

B. OBSERVATII & PROPUNERI CU CARACTER SPECIFIC

CAP II.3 – DESEURI MUNICIPALE

Observatii

- Documentul mentioneaza urmatoarele:
 - cantitatea totala de deseuri municipale este estimata la aprox. 5.000.000 to /an (pag 23);
 - fractia de biodeseuri se ridica la 61.6% din cantitatea totala de deseuri, ceea ce inseamna cca 3.800.000 to /an (pag. 24);
 - In momentul de fata in Romania sunt construite statii de compostare si statii de tratare mecano–biologica care pot procesa cca 1.500.000 to /an - insa nici acestea nu functioneaza la capacitatea maxima;
 - De asemenea, documentul supus dezbaterii publice mentioneaza ca *“Intreaga cantitate de Deseuri municipale va fi colectata, iar cantitatile gestionate vor fi in intregime cantarite”*. Concluzia fireasca rezultata este aceea ca pana in momentul de fata nu a existat o monitorizare exacta a trasabilitatii si o estimare precisa a cantitatii reale de deseuri;

Propuneri

- Fata de cele prezentate mai sus, sugeram:
 - Detalierea masurilor avute in vedere in cadrul PNGD pentru tratarea restului de deseuri biodegradabile: 2.300.000 to/an provenite din deseurile municipale;
 - Prezentarea metodelor utilizate pentru estimarea cantitatilor reale de deseuri;
 - Precizarea masurilor avute in vedere pentru:
 - ✚ realizarea unor determinari exacte privind cantitatile reale de deseuri;
 - ✚ efectuarea trasabilitatii acestuia, astfel incat cantitatile colectate sa se regaseasca in evidentele centrelor de tratare si /sau depozitare;
 - Imbogatirea textului PNGD cu prezentarea masurilor concrete avute in vedere, pentru a stimula atat populatia, institutiile publice cat si agentii economici sa utilizeze instrumentele bazate pe principiul «plătești pentru cât arunci»;

CAP III.2 – PROIECTII

Observatii

- Documentul utilizeaza in mod surprinzator date statistice numai pana in anul 2014;
- Se fac proiectii inclusiv pentru perioada 2015-2016 pentru care exista deja date statistice oficiale;
- Sugeram utilizarea datelor statistice existente pana in anul 2016, pentru o constructie credibila a proiectiilor pentru perioada 2018-2025;
- Documentul foloseste timpul viitor pentru anii 2016, 2017, fiind evident faptul ca este folosita o analiza realizata in 2015 (pag 141 -153), ceea ce pune sub semnul intrebării acuratetea datelor pe care s-au construit ipotezele formulate in acest capitol pentru perioada 2018-2025;

Propuneri

- Sugerăm refacerea integrală a acestuia

CAPITOLUL III.3 – OBIECTIVE SI TINTE

Observatii

- Documentul strategic supus dezbaterii publice în anul 2017 -trim. II propune tinte de planificare începând cu anul 2017 (pag. 154);
- Unele dintre obiectivele propuse nu au termene realiste precum:
 - Deseuri municipale Obiectivul 1 – gradul de acoperire cu servicii de salubritate 100% în 2018 (pag. 155)...în mai puțin de 6 luni;
 - Deseuri municipale Obiectivul 7 – depozitarea deșeurilor numai în depozite conforme – iulie 2017 (pag. 156); este adevărat că acesta este termenul impus de legislația în vigoare, însă acesta nu va fi îndeplinit;
 - Deseuri municipale - Obiectivele 8, 9 cu termen 2017;
- Sunt indicate obiectivele fără a se oferi o descriere a modalităților prin care se vor atinge aceste tinte, sau a măsurilor concrete (pag. 155-169);
- Analiză comparativă a principalelor tehnologii de tratare:
 - Este foarte generală comparând rezultate ale unor studii vechi, din perioade diferite, situate la o distanță de 6 ani unul de celălalt, cel mai recent fiind din 2012 (pag 177);

Propuneri

- Revizuirea obiectivelor și a termenelor propuse în acest capitol cu detalierea măsurilor specifice și a termenelor corespunzătoare avute în vedere pentru:
 - atingerea acestor obiective în termenul propus, sau limitarea întârzierilor față de termenele legale;
 - reformularea perioadei de planificare (2018+)
 - realizarea unei analize comparative substanțiale a principalelor tehnologii de tratare termică a deșeurilor municipale, bazată pe datele disponibile la nivelul anului 2017 care poate conduce implicit la revizuirea concluziei formulate la pag 177;

CAPITOLUL III.4 – ANALIZA ALTERNATIVELOR DE GESTIONARE DESEURI MUNICIPALE

Observatii

- Unele dintre obiectivele și tinte determinate în stabilirea alternativelor de gestionare au termene nerealiste (pag. 170-171) cum sunt:
 - gradul de acoperire cu servicii de salubritate 100% în 2018;
 - depozitarea deșeurilor numai în depozite conforme – iulie 2017;

Propuneri

- Revizuirea cel puțin a unora dintre obiectivele și termenelor prezentate în acest capitol;

CAPITOLUL IV – INSTRUMENTE DE POLITICA DESEURILOR

Observatii

- Nu se constată o echivalență între aspectele identificate ca necesitând îmbunătățiri în capitolul II și măsurile propuse în capitolul IV;
- În general, cap. IV nu propune măsuri care să răspundă fiecăreia dintre problemele identificate în cap II;
- Acest capitol indică faptul că toate măsurile care au întâmpinat deficiențe în trecut trebuie implementate începând cu anul 2018, adică peste 6 luni (cap. IV.2 - pag 274), fără detalierea unui plan precis de acțiuni/măsură deficient implementată;
- Deși cap II admite problema namolurilor rezultate de la epurarea apelor uzate orășenești (cap II.12) și lipsa unei strategii în domeniu (pag. 96), cap. IV nu prezintă un plan de remediere a acestei deficiențe;

Propuneri

- Efectuarea unei analize realiste referitoare la capacitatea de implementare a măsurilor respective în termenul impus (2018);
- Conectarea acestui capitol cu principiile economiei circulare și cu direcțiile strategice stabilite la nivel European în acest sens și reflectarea acestora la nivel național;
- Gruparea măsurilor și acțiunilor strategice în două categorii:
 - măsuri non-structurale care pot fi adoptate într-un orizont de timp scurt, cu efecte imediate (măsuri fiscale, scheme de sprijin, legislație primară, secundară și terțiară, inclusiv norme, standard, ghiduri de bună practică, măsuri de inspecție și control, etc)
 - măsuri structurale (investiții) a căror implementare necesită un orizont de timp mai mare;
- Corelarea termenelor propuse pentru adoptarea unor măsuri fiscale stimulative cu termenele obiectivelor strategice, în special 2017+ (ex. pag 297, acțiunea 3.2, începere implementare în 2019);
- Completarea direcțiilor și a măsurilor strategice recomandate cu măsuri privind întărirea controlului privind generarea, colectarea și depozitarea deșeurilor în spații autorizate/neautorizate;
- Deoarece la stabilirea criteriilor de evaluare s-a utilizat un studiu elaborat în 2010 (pag 288), propunem completarea analizei criteriilor de evaluare cu studii de dată recentă;
- Introducerea unui obiectiv referitor la îmbunătățirea gradului de colectare a deșeurilor și reducerea fenomenului de depozitare necontrolată a deșeurilor în spații neautorizate;
- Îmbunătățirea legislației privind atingerea tintelor stabilite pentru rata de colectare a deșeurilor; gradul minim de colectare trebuie să crească;

- Recomandarea obligativitatii pentru toate institutiile centrale si locale cu responsabilitati in domeniu de a:
 - elaboreaza strategii sectoriale, planuri de actiune pe termen scurt, mediu si lung privind generarea si managementul deseurilor in urmatoarele domenii: agricultura, autoritati locale, sanatate, industrie, etc;
 - aloca fonduri pentru implementare;
 - promoveaza scheme de sprijin care sa stimuleze reducerea generarii deseurilor / gestionarea deseurilor, implementarea principiilor si obiectivelor economiei circulare;
 - sumarul acestora trebuie sa fie reprezentat de strategia nationala in domeniu; prin urmare propunem "bottom-up approach" pornind de la sectoarele producatoare de deseuri si masurile propuse de acestea privind generarea si gestionarea deseurilor cu bugetele aferente;
 - adopta masuri ferme, atat de natura legislativa cat si de inspectie si control;
 - intari institutional agentii cu rol in implementare, control, monitorizare pentru a asigura atingerea tintelor propuse;
 - raporta progresul semestrial/anual privind gradul de atingere a tintelor propuse;

C. PROPUNERI SPECIFICE PRIVIND TRATAREA NAMOLURILOR SI COMPOSTAREA

- Elaborarea si implementarea urgenta a unor documente strategice si legislative precum si a unor scheme de sprijin privind tratarea namolurilor si compostarea dupa cum urmeaza:
 - re-evaluarea si implementarea Strategiei Nationale a Gestionarii Namolurilor, elaborate in 2011 si inca neaprobata (pag 93);
 - re-evaluarea gradului de indeplinire a obiectivelor in domeniul namolurilor (pag. 95);
 - actualizarea urgenta a Ordinului nr. 344/2004 referitor la aprobarea Normelor tehnice privind protectia mediului si in special a solurilor, cand se utilizeaza namolurile de epurare in agricultura;
 - Elaborarea si adoptarea urgenta a unei legislatii in domeniul compostului – primara, secundara, tertiara: legea compostului, normative, standarde, etc.;
- Stabilirea prin lege:
 - a unor tinte nationale privind tratarea prin compostare a deseurilor organice (% deseuri organice tratate prin compostare; in Italia de exemplu se produc 3 milioane de tone compost/an);
 - a obligativitatii ca toate deseurile organice rezultate din ingrijirea spatiilor verzi sa fie compostate.